

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 stycznia 2016 r.

PS-KNPS.431.4.28.2015.EK

Pan
Wojciech Bochnak
Wójt Gminy
Kondratowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 10 i 11 grudnia 2015 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz.1390, ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolny w składzie Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca oraz Piotr Szafarowicz - starszy inspektor wojewódzki - kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy w Kondratowicach. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ww. ustawy. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Plan Kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2015 r., zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 grudnia 2014 roku do 10 grudnia 2015 roku funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach pełniła Maria Stępnik, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Wójt Gminy Kondratowice.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, a jej uzasadnieniem jest ustalony w protokole kontroli z dnia 16 grudnia 2015 r. stan faktyczny i prawny, do którego nie wniesiono zastrzeżeń. Podpisany protokół zwrócono 7 stycznia 2016 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, j.t.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W Gminie Kondratowice obowiązuje Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kondratowice na lata 2014 - 2022. Przyjęto ją uchwałą Nr XXXVIII/204/2013 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 29 października 2013 roku. Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie omówiono w części II diagnostyczno-analitycznej, w punkcie 18 pt. „Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie”. Część ta zawiera informacje dotyczące definicji przemocy, jej przyczyn, uzależnień od alkoholu i narkotyków, ofiar zjawiska oraz sposobów radzenia sobie z przemocą. Najważniejszym partnerem w Gminie Kondratowice w walce z przemocą domową jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje m.in. z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz z placówkami oświatowymi.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy w szczególności opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy. Mając na uwadze powyższe, uchwałą Nr XVI/85/2011 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 9 grudnia 2011 r. został przyjęty „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”. Program skierowany jest do mieszkańców gminy - osób i rodzin dotkniętych przemocą. Główny cel realizacji programu to ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego systemu wsparcia dla osób doznających przemocy. Do zadań szczegółowych należy:

- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego;
- Utworzenie Punktu Poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej;
- Systematyczna edukacja środowiska lokalnego;
- Edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy.

Na mocy art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy, do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na podstawie oświadczenia złożonego przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stwierdzono, że w Gminie Kondratowice obecnie nie działa punkt poradnictwa. W okresie od 1.03.2014 r. do 30.06.2014 r. przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych dyżurował psycholog. Obecnie osoby zainteresowane lub te, które wymagają jego wsparcia kierowane są do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie lub do specjalisty zatrudnionego w Zespole Szkół Publicznych w Prusach. Poradnictwo socjalne i rodzinne dla mieszkańców Gminy Kondratowice prowadzone jest przez pracowników socjalnych w ramach ich kompetencji w siedzibie GOPS.

W Gminie ponadto prowadzone są działania edukacyjne mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. W tym celu na terenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Zdrowia, Urzędu Gminy oraz szkół rozpowszechniane były materiały edukacyjne w postaci ulotek i broszur tematycznie związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

Wśród młodzieży gimnazjalnej i ze szkół podstawowych rozpowszechniane i realizowane były programy profilaktyczne: „Trzymaj formę”, „Zachowaj trzeźwy umysł – Promowanie zdrowego stylu życia”. Ponadto w ramach cyklicznych pogadank, lekcji wychowawczych, filmów edukacyjnych, spotkań z Policją, realizacji programów „Cyberprzemoc”, „Dzieci w sieci” odnoszących się do zjawiska przemocy kształtuje się u uczniów prawidłowe sposoby zachowania. Młodzież również jest uświadamiana i edukowana w zakresie budowania właściwych relacji rówieśniczych, przeciwdziałania agresji i mobbingu, negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw zażywania tych substancji.

Co roku dzieci z rodzin problemowych i dotkniętych przemocą domową korzystają w okresie wakacji z bezpłatnych kolonii letnich. Do akcji wypoczynku włącza się lokalny Zespół Parafialny Caritas w Prusach oraz Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach umożliwia schronienie w ośrodkach wsparcia:

1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Wrocławiu przy ulicy Bora-Komorowskiego 31;
2. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu przy ulicy Ogrodowej 2a.

W załączniku do uchwały Nr XIII/73/2011 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 16 sierpnia 2011 r. określono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego (zwanego dalej ZI lub Zespołem) oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, co jest zgodne z art. 9a ust. 15 ustawy. Powyższa uchwała w dniu 26 sierpnia 2011 r. wpłynęła do Wojewody Dolnośląskiego jako organu nadzoru, który w toku

badania jej legalności stwierdził, że pkt 14 jej załącznika został podjęty z istotnym naruszeniem art. 9a ust. 15 ustawy. Do pozostałych zapisów załącznika nie wniesiono uwag.

Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy, podstawą do powołania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego jest zawarcie porozumień między wójtem a przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy. Porozumienia zawarto pomiędzy Wójtem Gminy Kondratowice – a wskazanymi imiennie przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy. Następnie podmioty wyznaczyły osoby do prac w ZI. Obecnie jego skład określa zarządzenie Nr 79A/G/2015 Wójta Gminy Kondratowice z dnia 25 października 2015 r. Powołanie nowego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika z punktu 10 Rozdziału III załącznika do uchwały Nr XIII/73/2011 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 16 sierpnia 2011 r. w którym mowa, że kadencja ZI trwa 4 lata. Z dniem 24 października 2015 r. upłynął czas jej obowiązywania. Na dzień kontroli w ZI byli przedstawiciele wszystkich podmiotów wskazanych w ww. przepisach.

W trakcie analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji ustalono, że wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli organowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy, tj. Wójtowi Gminy Kondratowice oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań. Treść oświadczeń była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Ustalono, że pierwsze posiedzenie odbyło się 14 listopada 2011 roku, omówiono wtedy sprawy organizacyjne, wybrano przewodniczącego, zastępcę i sekretarza ZI, członkowie upoważnili Przewodniczącego ZI do powoływania w ich imieniu grup roboczych. **Pozostałe posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w Kondratowicach odbywały się w odstępach większych niż co trzy miesiące.** Kontrola wykazała, iż w okresie objętym kontrolą odbyły się 2 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego: dwudniowe 16 i 17 kwietnia oraz 17 listopada 2015 r., a w 2014 r. nie odbyło się żadne posiedzenie ZI.

Analiza protokołów z posiedzeń ZI z okresu objętego kontrolą pozwala stwierdzić, że Zespół w znikomym stopniu realizował zadania wskazane w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy:

- jednorazowo podjął działanie określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy dotyczące podnoszenia kompetencji członków ZI poprzez ich uczestnictwo w szkoleniu;
- zajmował się indywidualnymi przypadkami.

Podczas czynności kontrolnych nie stwierdzono by Zespół Interdyscyplinarny:

- realizował inne działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- integrował i koordynował działania podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W kontrolowanym okresie wszczęto 10 „Niebieskich Kart”, zamknięto 3. Ustalono, że po wpłynięciu formalnie NK - A, Przewodniczący sporządza protokół o powołaniu grupy roboczej i powiadamia odrębnym pismem lub telefonicznie jej członków o terminie pierwszego posiedzenia. Przewodniczący posiada upoważnienie członków ZI do powoływania w ich imieniu grup roboczych. Wszystkie podlegające ocenie procedury Niebieskie Karty zostały wszczęte przez uprawnionych ustawowo przedstawicieli. We wszystkich przypadkach dotrzymano terminu przekazania formularza „NK-A” przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę (Policję) do Przewodniczącej ZI. We wszystkich badanych procedurach Przewodniczący ZI przekazał formularz „NK-A” Grupie Roboczej z zachowaniem trzydniowego terminu (§ 8 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz.1245). Wszystkie indywidualne sprawy wszczęte w ramach procedury „NK” prowadzone były przez Grupy Robocze. Osoby, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą oraz osoby, co do których istniało podejrzenie, że były sprawcami przemocy zapraszane i wzywane były na posiedzenia GR. Dokonywano tego zgodnie z § 17 ust. 2 cytowanego rozporządzenia. We wszystkich

przypadkach, w których było to możliwe, formularz „NK-C” wypełniony został w obecności osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą. Również we wszystkich przypadkach, w których było to możliwe formularz „NK-D” wypełniony został w obecności osoby, co do której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc.

Dla wszystkich badanych przypadków został opracowany indywidualny plan pomocy. Najczęściej był on integralną częścią protokołu, czasami stanowił odrębny dokument, a w przypadku wypełnienia formularza „NK-C”, plan pomocy zawarty był również w jego części V. We wszystkich badanych procedurach NK prowadzono monitoring działań. Dołączone były notatki pracowników socjalnych, **w teczках poszczególnych rodzin nie było natomiast żadnej dokumentacji z monitoringu prowadzonego przez Policję.** Z posiedzenia każdej grupy roboczej sporządzany był protokół.

Trzy skontrolowane procedury były zamknięte. Grupa Robocza występowała z wnioskiem do Przewodniczącego ZI o ich zakończenie. Zgodnie z § 18 ww. rozporządzenia sporządzany był protokół zamknięcia procedury podpisany przez Przewodniczącego, z adnotacją o poinformowaniu podmiotów w niej uczestniczących. Protokoły zawierały informacje o których mowa w § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia. **W dwóch przypadkach nie było informacji, czy powiadomiono podmioty o zakończeniu procedury, o czym mówi § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia.**

Ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach w dniu 26.01.2012 r. złożył wniosek do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o zarejestrowanie zbioru danych osobowych o nazwie „Przemoc”, w którym uwzględniony został obszar z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości:

1. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się w odstępach większych niż co trzy miesiące.
2. Zespół Interdyscyplinarny w znikomym stopniu realizował zadania wskazane w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Nie były dokumentowane działania członków Grupy Roboczej (Policji) podejmowane w stosunku do rodzin.
4. W dwóch zakończonych procedurach nie powiadomiono podmiotów o zakończeniu procedury.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Urzędzie Gminy w Kondratowicach wydaje się następujące zalecenia:

1. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego powinny odbywać się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390, j.t.).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Zespół Interdyscyplinarny powinien realizować zadania wskazane w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390, j.t.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

3. Należy dokumentować wszystkie działania podejmowane przez członków grupy roboczej podjęte w stosunku do osoby, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą i osoby, co do której istniało podejrzenie, że stosowała przemoc.

Podstawa prawna: art. 10, art. 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz.1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. O zakończeniu procedury należy powiadamiać wszystkie podmioty w niej uczestniczące.

Podstawa prawna: § 18 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz.1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutejszego Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

DANUTA GRZYBOWSKA
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

.....
kierownik jednostki kontrolującej

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Ewelina Zygmunt

